

ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС *БЕСКРАЈНО ПЛАВО КОЛО*, 2024

Саопштење о наградама

У склопу акције „Повратак читању и ћирилици“, Српска књижевна задруга је и ове године организовала литерарни конкурс за ученике основних и средњих школа у Србији и окружењу, под називом *БЕСКРАЈНО ПЛАВО КОЛО*, са циљем да шири љубав према књизи и читању, као и према традиционалним, идентитетским вредностима које оличава СКЗ, једна од најстаријих институција књиге и културе српског народа. Тема овогодишњег конкурса била је: *СЛОБОДА*. Ученици су могли сами да изаберу форму свог рада – песму, причу, есеј, драмски текст. Предвиђено је награђивање по три рада у обе категорије: за ученике средњих и основних школа.

На Конкурс је пристигло укупно 230 радова из 98 школа, из Србије, Републике Српске и Црне Горе.

Жири у саставу: др Марија Јефtimiјевић Михајловић, др Валентина Вукмировић Стефановић и др Душко Бабић, на састанку одржаном 20. јуна 2024. године, једногласно је донео одлуку да се награде следећи ученици:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Прва награда:

Јована Јовановић, VI₂, ОШ „Доситеј Обрадовић“, Умка,
ментор: Марија Симић Јањуш

Друга награда:

Виктор Стојадиновић, V₁, ОШ „Васа Чарапић“, Бели Поток,
ментор: Снежана Стојановић

Трећа награда:

Весна Вучуровић, VII₆, ОШ „Илија Кишић“, Зеленика, Црна Гора
ментор: Зорица Марковић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Прва награда:

Анастасија Кулаузов, П7, Седма београдска гимназија, Београд
ментор: Јелица Пајић

Друга награда:

Калина Ракоњац, II разред, Средња школа Нова Варош, Нова Варош
ментор: Николина Крцавац

Трећа награда:

Доротеја Радановић, П3, ЈУ Гимназија „Јован Дучић“, Требиње, Република Српска, БиХ
ментор: Татјана Лубурић.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Основне школе

Трећа награда:

Добитница треће награде, **Весна Вучуровић**, ученица седмог разреда ОШ „Илија Кишић“ из Зеленике, Црна Гора, одакле смо и претодних година добијали одличне радове, цену слободе сагледава у светлу страха од рата и каже: „Док чекају да одрасли престану свађе, / Оставе тенкове и пушке клете, / Молићу за њихову срећу и здравље / и питати се: Где срљаш, свијете“.

Друга награда:

Друга награда припала је **Виктору Стојадиновићу**, ученику петог разреда ОШ „Васа Чарапић“, Бели Поток, за рад под насловом: „Зовем се Србија“. Виктор је Србију персонификовао и замислио је као своју другарицу која неког непознатог зове у госте, па каже: „Моје име је Србија, ... Упознаћу те са својим срцем и душом, ... Одвешћу те на вашаре, јешћемо сласно, од срца, традиционална јела, сладићемо се лицидерским срцима.... Рећи ћу ти: *Помаже Бог, добро дошао*. А ти ми одговори: *Бог ти помогао, боље те нашао*“.

Прва награда:

Прву награду добила је **Јована Јовановић**, ученица шестог разреда ОШ „Доситеј Обрадовић“, Умка, за рад под насловом: „Слобода је могућност да доносимо сопствене изборе, али и одговорност према себи и другима“. У њеном зрелом, занимљивом есеју,

налазимо и ове редове: „Човек је истински слободан само онда када пружа могућност и другима да расту и развијају се... Ако олако схватимо слободу, можемо упасти у замку бахатости и постати лоши према другима, не водећи рачуна о њиховим жељама и потребама“. Лепо је чути да девојчица од 12 година овако размишља. То је разлог што јој је додељена прва награда.

2. Средње школе

Трећа награда:

Трећа награда припала је **Доротеја Радановић**, ученици другог разреда гимназије „Јован Дучић“ из Требиња за рад под насловом „Кантар слободе“. Комбинујући есејистички и лирски дискурс, Доротеја проблем слободе сагледава у антрополошкој и метафизичкој равни, узимајући као мото Периклову мисао: „Тајна слободе почива у храбрости“. О каквом размишљању је реч, посведочиће ове реченице: „Човјек, хомосапиенс, љубављу Божјом установљен,... 'господар риба и птица и цијеле земље и свих животиња што по њој мичу'... Стамено и поносито, дјечије и полетно, под звијезданим небом ходи, савјест своју ослушкује“.

Друга награда:

Добитница друге награде, **Калина Ракоњац**, ученица другог разреда Средње школе Нова Варош, написала је топлу, лирски надахнуту причу о посети завичају, где је чекају драга лица, природа, предмети са душом. „Тек што поседасмо, у кућу ступи деда. Радује се нама, унуцима, колико смо порасли, јесмо ли престигли јове које нам је доле, у потоку, засадио...“ Цела прича је оваква: непосредна, искрена, старинска на леп и неочекиван начин. У њој су, увезане слике породице, села и природе са српском историјом и сећањем отаца. Тиме се издвојила из мноштва тематски блиских радова.

Прва награда:

Прву награду у конкуренцији средњих школа за 2024. годину освојила је **Анастасија Кулазов**, ученица другог разреда Седме београдске гимназије, за рад под насловом „Радост и тржиште кодова“. Анастасија је написала песму у дугом, слободном стиху, у којој диже глас против дехуманизовања човека у времену свеопштег банализовања и деградирања вредности и заступа право човека да буде субјект, личност, а не „број и код“. Њене поетске слике су свеже и непосредне, бунтовне и искрене, Андрић би рекао – „преписане из живота“. „Нећу да будем тржишни код, некакав промашен број. / Нећу да ме зброје, да ме удвоје, утроје, те да ме такву оцене и воле. / А данас све је картица и модна маркица, досадна матрица. / И све је покретна трака, тракица, а сва од бројева и кодова, цифара, машина, интеграла. / И зато нећу да ме као бројеве упарују и распарују, множе и деле...“ Зрела и смела мисао, лепо дозирана иронија, дар играња речима, ритмовима и

сазвучјима – све то издвојило је ову песму из свих радова које смо прочитали на овогодишњем конкурсy и препоручило је за прву награду.

И ове године Жири је одлучио да **похвали** радове који су били у најужем избору за награде. Позивамо похваљене ученике да приме пригодне поклоне и похвалнице, оним редом којим их прозовем.

Основне школе:

Нада Ковачевић, IV₃, ОШ „Никодије Стојановић Татко“, Прокупље
Јован Антић, IV₄, ОШ „Душан Радовић“, Ниш
Александра Јовић, VII₂, ОШ „Бранко Радичевић“, Врање
Тамара Стојановић, VII разред, ОШ „Бранко Радичевић“, Косовска Митровица
Станко Вићановић, VII₁, ОШ „Бановић Страхиња“, Београд
Ленка Огњановић, VI₄, ОШ „Јован Цвијић“, Костолац
Уна Милосављевић, VII разред, ОШ „Бранко Радичевић“, Косовска Митровица

Средње школе:

Сергеј Ристановић, III₃, Десета гимназија „Михајло Пупин“, Београд
Милица Рајковић, III₁, Гимназија „Бора Станковић“, Бор
Марија Шијачић, I₄, Гимназија „Вељко Петровић“, Сомбор
Огњен Бошковић, III₂, СШЦ „Перо Слијепчевић“, Гацко, Република Српска, БиХ
Иван Вујановић, Економска школа, Бијељина, Република Српска, БиХ
Ленка Глигорић, VI₄, Гимназија „Светозар Марковић“, Нови Сад
Јована Трмчић, VI₄, Гимназија „Светозар Марковић“, Нови Сад
Теодора Стојановски, III₇, Филолошка гимназија, Београд
Богдан Пантовић, I разред, Гимназија, Краљево

У Београду, 20. 6. 2024. године

Чланови жирија:

Др Марија Јефтимијевић Михајловић
Др Валентина Вукмировић Стефановић
Др Душко Бабић